

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap 50 K Félévre 220 K
 Hosszú évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felolvasó főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A gyászmagyarok

Augsburgnál csak heten voltak a gyászmagyarok, akiket a diadalmas ellenség küldött haza megcsónkítva és megbélyegezve a csatatérről, hogy emlékeztetői legyenek a rettenetes nemzeti katasztrófának, — ma sokkal többen vannak a nemzetgyűlésen, akik a jogos kritika köpönyegébe burkolva a gyászmagyarok szerepét töltik be. Figyelmeztetik a nemzetet arra, hogy az ő gondolkodásuk juttatta koldusbotra az országot, az ő felfogásuk tette lehetővé az idegen faj föllakerekedését és nemzetpusztító hatalmi törekvését. Ezek a gyászmagyarok a kirakati keresztyének, akik rendszerint egyéni ambícióikban megsértve, vagy érvényesülésükben meggátolva, kétes értékű eszközöivé szegődnek a háttérben sunyin meglapuló ollonségnek. Bosszuszomjas dühükben, vagy hiúságuk feltűnési viselkedésben visszaélnék választóik bizalmával, megcsufolják családi hagyományait is, csak hogy kéjeleghessenek a bosszu gyönyörében, vagy az olesó népszerűség díszességében. Kritikájuk nem a jóakaratu ellenzék tárgyilagos ellenőrző tevékenysége, nem a tévedések és botlások nemzeti szempontból való taglalása, hanem rideg, cinikus arccal való vájkálás mindabban, amire a kétségbeesett erőfeszítés folytán talpraállott magyarságnak szüksége volt, durva és kiméletlen feszegése mindannak, amire kívül-belül leselkedő ellenségeink módfelett kíváncsiak.

A gyászmagyarok szemében még csak felelősség vagyunk a belső konszolidációnak, jogrend még nincs az országban, nincs egyéni szabadság sem, mert vannak, akik vigyáznak a sötétből előnyuló fekete kéz karmaira. A gyászmagyarok előtt csak akkor van jogrend és konszolidáció Csonkamagyarországon, ha sűrű, sötét fátyol borult már a multra és felédve van minden, ami történt. A jövőt pedig ők, a mellőzöttek, a méltatlanul félretoltak, a titokzatos célu akarnokok csinálhatják úgy, ahogy azt az ő saját külön érdekeik megkívánják. Amíg pedig ez így nem lehetséges, addig kiméletlenül belegázolnak a legjobbak zsenge vetéseibe és durva lábbal eltapossák a kelő kalászkat. Konkolyt akarnak hinteni a szépen megtisztított magyar mezőségbe, hogy a gyom kiirtására való törekvés meddő és haszontalan munka legyen.

Ezek a rövidlátó és elvakult gyászmagyarok kákan keresik a csomót, hogy belekapaszkodhassanak, hogy tápot találjanak nagyhangu kirohanásaikhoz. A nemzeti hadsereg után a keresztyén nemzeti irányzat egyéb alkotásai következnek, gyors egymásutánban mindazok, amelyek a keresztyén gondolat érvényesülését, a nem-

zeti irányzat megszilárdulását jelenthetik. Nincs előttük semmi, ami szent volna, nincs semmi, ami magasabb nemzeti szempontból kiméletet érdemelne. Nekimennek a jelennek, ócsárolják a jövőt, mert előttük csak a szomorú és gyászos múlt az, ami kedves és kívánatos.

Akkor ők boldog egyetértésben éltek, „munkálkodtak” és alkottak együtt azokkal, akik most előtérbe kerültek és bátorítják őket.

Ezek a gyászmagyarok örökre feledhetlenné és átkozottá teszik nevüket a nemzet történelmében.

Folytatják a költségvetés vitáját

Kimondták a sürgősséget

Budapest, május 12. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Megnyitás után szavazásra bocsátja Szécsényi Lajos és társai indítványát, mely a költségvetés tárgyalásának idejére a sürgősség kimondását kéri. A Ház az indítványt megszavazza. Következik a költségvetési vita folytatása, amelynek során elsőnek Zákány Gyula szólal fel. Kifogásolja a kivételes törvények alkalmazását és az internálási rendeletet, amelyet indokolatlannak tart. Itt az ideje, hogy a törvényes álláspontra helyezkedjünk ezekben a kérdésekben. A felelősségrevonás különben is kényes kérdés; ha veredik elé akarják állítani a bűnösöket, akkor azt nem az októbristáknál, hanem a megelőző kormányok idejében kell kezdeni, mert a felelősség a történelemért már ott kezdődik. (Zajos helyeslés). Az internálásokról beszélve kijelenti, hogy volt Zalaegerszegen és ott azt tapasztalta, hogy a foglyok helyzete megfelel a humanitárius szempontoknak. (Közbekiáltás a kiszegdaoldalról: Mind ártatlanok!)

Zákány: Nem mind, de vannak olyanok, akiknek a helyén Ön lehetne. Igen nagy a céges gazemberek száma ott, de meg van győződve róla, hogy csak törvényes igazságszolgáltatás útján lehet és szabad ilyen szabadságvesztéseket kiszabni, mert ez így abszolút igazságtalanság. Tessék egy deportációs törvényt hozni, mint Franciaországban van és annak útján eltávolítani a nem kívánatos elemeket. (Felkiáltások: Hol legyen a deportációs tábor? A Margit szigeten?!)

Zákány: Nem érti, hogy miért indult meg csak ily későn a vizsgálat az internálási tábor különféle visszaélésekkel vádolt tisztviselői ellen. A költségvetést különben megszavazza.

Csontos Imre: Azért jöttünk ide, hogy a válaszfalakat ledöntsük, nem pedig azért, hogy újakat emeljünk. Belső békét akarunk, amelyben nem vezet semmiféle osztály- és felekezeti szempont. Figyelmébe ajánlja a miniszternek, hogy nézzen utána: egyes főispánok hogy hajtják végre a törvényt.

Szakítani kell a hatalmi kurzussal, amely a keresztyén világnézettel nem egyezik. Mi csak akkor támogatjuk a kormányt, ha az alkotmányjogi kérdéseket megoldja. Szt. István koronáját csak annak a fejére tesszük, aki annak viselésére érdemes. Ha IV. Károly visszahozná az ország területi integritását, restaurálása ellen ez esetben nem lenne kifogása, de ha ezt csak a mi vérünkkel akarja visszazerezni, akkor nem kell, mert ilyen uralkodót mást is találunk. Megállapítja, hogy a vidéki hatóságok nem hajtják végre a földreformot és sürgeti a közigazgatás reformját. A költségvetést elfogadja.

Elnök bejelenti, hogy ötvennél több képviselő aláírásával kérvény érkezett be, mely a 8 óras ülések tartásának kimondását kéri. Mivel az aláírók jelen vannak, a szavazást a legközelebbi ülésre tüzi ki és szünetet rendel el.

Szünet után gróf Szécheny Viktor, az összeférhetlenségi bizottság elnöke tesz bejelentést.

Windischgrätz Lajos herceg: Örömmel látja, hogy a kormány kellő komolysággal kezeli a pénzügyi kérdések dolgát. Ó távol áll attól, hogy a mai kormányt támadja, de az előző kormányok néhány hibájára kénytelen rámutatni. Elítéli minden parlamenti szenzációt és puccsot és azt a politikát látja megnyilvánulni, amit a kamarilla gyakorolt, ahol a teljes elzárkózottság uralkodott.

Örömmel veszi a miniszterelnök ama kijelentését, hogy erős és őszinte politikát kíván folytatni. A külügyi helyzetről szólva kijelenti, hogy ő nem kíván irányelveket lefektetni, mert ez a kormány dolga, csupán néhány momentumra rámutatni. Az antant tavalyi jóindulatában mintha csökkenés állott volna be. Külföldi tartózkodása alatt úgy tapasztalta, hogy ennek és külpolitikai hitelünk megingásának három oka van. Az első az, hogy a kormány tavaly francia orientációt keresett és ezt nem merete helyrehozni, a második az, hogy ugyanez időben felelőtlen német elemekkel is tárgyalt és a harmadik, hogy nem tudta idáig megteremtetni az osztály- és felekezeti békét. Elismeri, hogy nálunk nem volt fehér terror, ami kisebb tulkapás történt, az másutt is megtörténhetett volna. Szükségesnek tartja azonban, hogy erőskezü kormányunk legyen, mely erőszakkal is érvényt tud szerezni szükség esetén akaratának. Az internálásokról szólva kijelenti, hogy azok sok esetben szükségesek, de általánosságban nem válnak be.

A cenzurát szerinte másképpen kellene kezelni, sajtó politikánk pedig olyan legyen, amely építő irányban haladjon, mert csak így lehet talpra állanunk. A sajtó azt a részét, amely nem fog a nemzeti szellemben dolgozni, meg kell szüntetni. (Helyeslés.)

Nem tartja magát illetékesnek arra, hogy külpolitikai irányzatunkat meghatározza — az a kormányra tartozik, — de kijelenti, hogy az orientáció tekintetében csak Anglia és Franciaország jöhet számításba. Angliában már megtaláltuk az erkölcsi jóindulatot irányunkban, de nekünk anyagi támogatásra is szükségünk van, ebben pedig Angliára nem számíthatunk.

Igy hát Franciaország marad az egyedüli állam, melytől támogatást várhatunk és amely garanciát is lát bennünk egy esetleges német-orsz szövetséggel szemben. A kisántant-ról szólva kijelenti, hogy az szerinte nem azért alakult, hogy ellentünk védekezék, hanem azért, hogy a nagyántant védő szárnyai alatt gazdaságilag megerősödjék.

A kormány iránt bizalommal viseltetvén, a költségvetést elfogadja.

Az elnök indítványára a nemzetgyűlés kimondja, hogy legközelebbi ülését folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor tartja s ezzel az ülés véget ért.

Liberál ostrom a belügyminiszter ellen

Ráday gr. nyilatkozik az aktuális belügyi kérdésekről

Koncentrikus, konok támadást kezdett a szabadkőmives-zsidó sajtó gróf Ráday Gedeon ellen, mielőtt a belügyminiszteri széket elfoglalta. Mert köztudomású volt, hogy az új belügyminiszter erélyes ember, aki a keresztény-nemzeti alapon megállva, elveiből a kormányhatalom gyakorlása közben sem fog engedni. Különösen érzékeny pontot érintett a belügyi kormány akkor, amikor — felismervén a moziknak roppant nagy jelentőségét egy népevelési, mint gazdasági szempontból — a moziengedélyek revízióját rendelte el. A belügyminiszter most kijelentette, hogy a moziengedélyeket föltétlenül végrehajtja. Nem lep meg bennünket, ha az „érdekeltek” minden eszközt megkísérlelnek ennek a nemzeti szempontból nagyjelentőségű, üdvös tervnek a meghírsítésére.

Először is: a mozi nagyon jó üzlet, másodsorban: a néplélek irányítására a legalkalmasabb propaganda-eszköz, amit a mozitulajdonos zsidók a saját zsebük és a zsidó fajuralmi politika érdekében alaposan ki is zsákmányoltak. Csak örömmel üdvözölhetjük tehát azt a kormányhatósági intézkedést, mely a mozikat arra érdemesebb s megbízhatóbb kezébe adja át, első sorban hazafias és jótékonyági célokat szolgáló társadalmi egyesületeknek juttatja.

Az internálási táborok azonnali feloszlását is érthetőleg sürgetik a zsidó lapok, akik a láncoláson ért pajeszes fajtestvéreiket ismét örömmel ereszték rá a rettenetes drágasággal élethalál harcot vívó fogyasztó községre. Erre vonatkozólag is kijelentette a belügyminiszter, hogy: *szó se lehet róla, hogy az internálást, mint intézményt egyelőre megszüntessük. Az internálás — ugymond — alapjában szomorú kényszerűség, ma még sajnos, alig nélkülözhető óvintézkedés.* Okozat, amelyet máról-holnapra eliminálni nem lehet anélkül, hogy az okait is eliminálhatnók. Az egyik ok pedig az az Oroszországból és máshonnan kiinduló vakmerő bolsevista agitáció nemzetünk és társadalmunk léte ellen, melynek belföldi exponenseit nem engedhetjük szabadon garázdálkodni. Ehhez már mégis tulong-tul sokat tanultunk a multból. A másik ok az, hogy belső konszolidációnk még fiatal, vékony kérge még nem képes elviselni nagyobb rázkódást nélkül ellenséges belső szervezkedést, de gazdasági életünk sem a forradalmak alatt végzetesen főlsszaporodott, tulnyomórészt ujonnan bevándorolt ortalmas elemek árdragító és láncoló tevékenységét. Mindezek szabadjára engedése egyenesen katasztrófába dönthetné oly nagyon megrongált társadalmunkat s abban is mindenekelőtt a középosztályt.

A törvényhatósági és községi választásokról, melyekről azt híresztelték, hogy az egész ország területén el akarja rendelni, úgy nyilatkozott a belügyminiszter, hogy az erről szóló hírek *valótlanok.* Az egész vaklárma talán abból keletkezhetett, hogy egyes törvényhatóságok engedélyt kértek arra, hogy már évek óta megüresedett állások végre betöltsenek. Mint hogy ez a kérés nagyon is megokolt, sőt a sok betöltetlen állás már eddig is sok közigazgatási zökkenőnek volt oka, természetesen nem zárkózik el a törvényhatóságok eme jogosult kívánsága elől.

Végül megeafolta a belügyminiszter azokat a tendenciózusan terjesztett híreket, hogy a helyenkint megüresedő főispáni állásokat kizárólag a régi munkapárt tagjaival akarná betölteni. Kijelentette, hogy e kérdésben a pártok óhajait meghallgatja, de a kiválasztásnál nem azt nézi, hogy az illető a régi parlamentnek melyik pártjához tartozott, hanem a *rátermettségét* és pedig erkölcsi és közigazgatási szempontból. Egyébiránt a sok képtelen mesét feltalált liberál lapok eljárására jellemző, hogy kijelenti a miniszter, hogy e kérdésben mind-ézőidőig senkivel sem tárgyalt és így meg sem állapodhatott.

Nyilatkozatát így fejezte be a miniszter: — A tömeges helyreigazításoknak ez a szüksége valójában mélyszéles szomorúsággal tölt el engem. Mint a magyar közélet minden tényezőjétől, úgy talán az egész sajtótól is jog-

gal volna elvárható, hogy inkább enyhíteni igyekezzék az amugy is szinte leküzdhetetlen kormányzati nehézségeket, nem növelni és szaporítani. A könnyelmű vagy éppen rosszhiszemű híresztelések szerteszórása régi betegsége közéletünknek, főleg a sajtónak s minden jel arra mutat, hogy a mi javulás e téren újabban tapasztalható volt, ez bizonyos részről inkább csak látszat . . .

. . . Bizalommal tekintünk a belügyminiszter működésére és ha a zsidó faji érdekeket szolgáló sajtó hadjáratot és aknamunkát indít ellene, ez eggyel több ok nekünk arra, hogy nemzetvédelmi munkájában teljes erőnkkel támogatassuk.

Amerikai szeretetadományok a menekültek részére

Azokból a nagyértékű természetbeli adományokból, melyekkel a Pedlow kapitány vezetése alatt álló amerikai vöröskereszt misszió segíti már hónapok óta Csonka-Magyarország és elsősorban Budapest inségbe jutott lakosságát, jutott végre egy tekintélyes rész a debreceni kirendeltség menekülteinek részére is. — A debreceni menekültek a szegediek és a székesfehérváriak mellett az elsők, akik abban a szerencsében részesülnek, hogy hozzájutnak az értékes amerikai ajándékokhoz.

Ezt elsősorban gróf Mikes Árminnének, a jótékonyágáról országsherte ismert erdélyi származású urnőnek köszönhetik, aki — mint Bethlen István gróf miniszterelnöknek nővére — neki a jótékonyág terén méltó segítőtársa — bámulatraméltó kitartással és sikerrel küzd a menekültek helyzetének javításáért. Ő eszközölte ki Pedlowtól a legutóbb érkezett szállítmányból a menekültek részére egy nagyobb mennyiséget s mikor-e kirendeltség vezetője, Darkó Jenő egyetemi tanár megjelent előtte azzal a kéréssel, hogy juttasson belőle a debrecenieknek is, a legkészségesebben kiutalta a kirendeltség menekülteinek részére az egész mennyiségnek majdnem felét.

Az adományok 5 ládába és egy ponyvaszába csomagolva már meg is érkeztek Debrecenbe. Tartalmuk ruha és fehérnemű: több száz darab szveter, takaró, zsebkendő, hálóing, női harisnya, férfi alsónadrág, gyermeking, törülköző, gallér, szalag és egyéb apróságok vannak bennük. A kiosztásuk a kirendeltségekhez tartozó hat vármegye menekültjei közt a jövő héten veszi kezdetét.

A megzenésített nemzeti „Hiszekegy” bemutatója

Mint már megírtuk, a Védő Ligák Szövetsége pályázatot tüzött ki a Papp-Váry Elemérné „Nemzeti Hiszekegyének” megzenésítésére, s azt határozta, hogy a pályadíjat egy országos bíráló bizottság fogja odaítélni. A pályamunkák bemutatója ez év március 15-ére volt tervezve, azonban közbejött akadályok miatt csak e hó végén tarthatják ott meg.

A Védő Ligák Szövetsége most levél kíséretében, díszes nyomású meghívót küldött szét, melyben a törvényhatóságokat értesíti, hogy május 21-én fogják a beérkezett pályamunkákat bemutatni s a pályadíjak odaítélése kérdésében dönteni.

Mint annak idején közöltük, Debrecen város tanácsa a maga részéről dr. Taitay Zoltán tb. tanácsnokot delegálta a bírálóbizottságba, aki az ülésre fel is fog utazni. Összesen 316 pályamunka érkezett be. Ezek közül a legjobbakat Mihalovich Ödön, Keszler János és Kerner István már kiválogatta s ezeket fog szavazni a zsűri. A bemutatón jelen lesz a Kormányzó, József főherceg és a Vitézi szék első tagjai.

A pályanyertes művet másnap, május 22-én délelőtt a Szent-István-bazilikában fogja először előadni a m. kir. operaház teljes ének-

A Székely-Társaság Nagy-Magyarországért

A debreceni Székely Társaság elnöke, dr. Darkó Jenő egyetemi tanár átiratot intézett a városi tanáshoz, amelyben tudomására hozza, hogy a magyar nemzeti eszme ápolásának érdekében felhívást küldött a városi tanács fönhatósága alatt álló összes iskolák tanító- és tanártestületeihez. A Székely Társaság kéri a tanácsot, hogy ne akadályozza a tantestületet abban, hogy a felhívás szellemének megfelelő működést fejthessenek ki.

Az iskolákhoz küldött felhívás így szól: „A debreceni Székely Társaság megingathatatlannal bízza abban, hogy megcsontított hazánk az ezeréves határokat vissza fogja kapni, kötelességének vallja működési köréhez mérten mindent megtenni, hogy ez a sziklaszilárd hit a nemzet körében minél jobban terjedjen és megerősödjék.

Minden komolyan gondolkodó ember ismeri, hogy legelsőrendű fontossága nagy kötelesség e téren a magyar tanuló-ifjúság lelkebe kitörülhetetlenül belevésni történelmi igazságunk érzetét, az ezeréves Magyarország területi megcsontíthatatlanságának tudatát. Ha van még mód nemzetünk becsületének visszaszerzésére, úgy ez egyike a legbizonyosabbaknak, mert ez a munka az alkalmas idő eljövetelekor minden bizonnyal meghozza gyümölcsét.

A debreceni Székely Társaság felveti a gondolatát annak, hogy a fentírt kötelesség teljesítésére Debrecen szab. kir. város valamennyi elemi, közép- és főiskolai tanintézetének ifjúsága évenként megismételve, ugyanazon a napon, ugyanegy órában tartson hazafias ünnepélyt, először külön-külön a maga kebelében és közvetlen utána egységes felvonulásban jöjjen össze az egész ifjúság a város egyik alkalmas pontján egy közös nagy ünnepélyre.

A rendezés kérdésének megtárgyalására ankét lesz május 20-án a menekültügyi kirendeltség helyiségeiben.

A városi tanács legközelebbi ülésén fog foglalkozni a Székely Társaság átiratával és remélhetőleg minden erejével támogatni fogja a nemes és hazafias gondolatot.

A vasuti tarifák mérséklése

Hir szerint a kereskedelmi miniszteriumban kezdeményező lépések történtek a vasuti fuvardíjak leszállítására. A mezőgazdasági érdekképviselők már régebbi idők óta sürgetik, hogy a mult évben igen nagy mértékben fel-emelt vasuti fuvardíjakat mérsékeljék amaz árukra nézve, amelyek azt a költséget nehezen bírják el. Ide tartoznak a mezőgazdasági termékek majdnem kivétel nélkül.

Ezeknek a legutóbb felemelt szállítási tételei már olyanok voltak, hogy nagyobb távolsági forgalomban a fuvarozási költség többre rugott, mint a termény előállítás költsége. Ez a helyzet most még tovább romlott: a mezőgazdasági termények ára csaknem kivétel nélkül jelentősen esett. A szállítási költség tehát a mostani áresés mellett hatványozottan súlyosabb teher lett úgy, hogy már-már eléri az áru eladási árát is. A viteldij mérséklést hamarosan életbe kell léptetni, mert a jó és olcsó szállítás mindig a gazdasági élet fellendítője volt s erre most kiváltképen nagy szükség van.

A németek lefegyverzése

Páris, máj. 12. Nollé tábornokot megbízták, hogy haladéktalanul szólítsa fel a német kormányt a birodalmi hadügyminisztériumban alkalmazott hivatalnokok létszámának csökkentésére. Követelik ezenkívül hatszázhatvanhat ágyú kiszolgáltatását a keleti erődökből, valamint a bajor szervezetek birtokában levő ágyukat és gépfegyvereket is. Egyidejűleg jegyzéket fognak átnyújtani a német nagykövetségnek is, melyben követelik a lovasság és gyalogság lefegyverzését május 31-iki határidővel és a hadsereg létszámának korlátozását az előírt létszámra még a július hó folyamán.

Andrássy az osztályuralomról

Mióta gróf Andrássy Gyula nyíltan kijelentette, hogy fenttartás nélkül a keresztény nemzeti irányhoz csatlakozik, a zsidó sajtó képtelen rágalmakkal illeti. Legújabbban a kiscgazdapárt előtt akarja ellenszenvessé tenni, tehát tendenciózusan elferdíti a nyilatkozatát. Erről Andrássy a következőket mondotta egy hírlapíróknak:

— Azok a lapok, amelyek abból a szándékból támadnak, hogy összevezzentenek a kiscgazdapárttal, olyan értelmű nyilatkozatot tulajdonítanak nekem, mint hogyha a kiscgazdapártot a parasztdiktatura céljaival vádoltam volna. Ez nem felel meg a valóságnak. Én csak azt mondtam, hogy a kiscgazdapárt összeállításánál fogva minden másnál nagyobb súlyt tulajdonít a kiscgazda- és agrárérdekeknek, ezzel szemben a keresztény párt hivatása a nagy nemzeti érdekek feltétlen uralmának biztosítása, hogy a politikai élet osztályharcáé ne fadjuljon.

— Egy szóval sem vádoltam a kiscgazdapártot és nem tulajdonítottam neki ilyen egyeduralmi célt, csak arra mutattam rá, hogy mivel összeállításánál fogva ez a párt tulajdonképpen egy osztályt képvisel, ha a többi osztály is e példát követné és külön politikai párttá alakulna, akkor ez káros következményekkel járna. Nekünk, keresztény pártunk, éppen az a hivatásunk, hogy ezt megakadályozzuk és a nemzeti motívumok vezető szerepét biztosítsuk.

Kiraboltak egy gazdát a Nagyerdőn Csalóka mese a talált pénzről

Ravaszfurfanggal kieszelt rablás történt szerdán a déli órákban a Nagyerdő bozótjai között. Az eset a következő: Szücs János tiszacsegei gazdálkodó kedden este bejött a debreceni baromvásárba s minthogy tehenet akart vásárolni, 29,400 koronát hozott magával.

Szerdán reggel ki is ment a baromvásárba, ahol alaposan szemügyre vette a felhajtott állatokat s amint nézdegélte azokat, két uri külsejű fiatal emberrel akadt össze.

Beszédbe elegyedtek s elmondta nekik, hogy 29400 koronát hozott a városba, de mert nem talált alkalmas állatot, elmegy valahova sörözni. Amint így beszélgettek, az egyik idegen eltávozott, míg a másik azt tanácsolta Szücsnek, hogy menjenek ki a Margit-fürdő vendéglőjébe, ahol „jól el lehet szórakozni“.

Szücs az idegen tanácsát megfogadta s kiment vele a Margit-fürdő vendéglőjébe. Amint időgálni kezdtek, az egyik asztal alatt egy zsebkendő után nyúlt le az idegen s mikor felvette, azt mondta Szücsnek, hogy a zsebkendőben egy nagyobb „summa“ van, jó volna, ha a „barátságos“ sörözés után elmennének a közeli nagyerdő bozótjai közé, hogy megosztozzanak a talált pénzen. Szücs Jánosnak felcsillant a szeme és a sörözést gyorsan befejezve, gyanútlanul követte poharas társát a bozótba. Az idegen előhúzta a kincsrejtő zsebkendőt, mire a sűrűből két ismeretlen egyén ugrott elő s azt mondta nekik, hogy ők veszítették el a zsebkendőt, melyben több ezer koronájuk volt.

A Szücsrel jött idegea meglepetést mutatva dadogó hangon mentegette magát azzal, hogy ő nem talált semmit, nála nincs a pénzből semmi. Erre a két ismeretlen megmozdította mindkettőjüket, s a Szücsnél talált 29400 koronát magukhoz véve méltatlankodások között eltávoztak.

Szücs János az erdőből egyenesen a rendőrségre ment és feljelentést tett a rablók ellen. Szücsöt minden valószínűség szerint egy rabló társaság fosztotta ki furfangos módon. A rendőrség erélyes nyomozást indított a rablók kézrekerítésére, de igen megnehezíti a nyomozást az a körülmény, hogy Szücs egyáltalán nem emlékszik kifosztói arcára.

Oláh járásbíró lett a megugrott Ládai István igazságügyi népbiztosból, akit most Szászsebesre neveztek ki az oláhok. Gratulálunk neki is, az oláhoknak is!

Az ultimátum elfogadásának hatása Párisban

Páris, május 12. A párisi német követ átadta a német kormány választát, melyben az ultimátumot elfogadja. Szerda déltájban terjedt el a kedvező válasz híre, melyet mindenütt örömmel fogadtak. A párisi tőzsdén áremelkedések történtek.

Angliabefejezte a ratifikálást

London, máj 12. A felsőház a trianoni békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot harmadik olvasásban elfogadta.

Az olasz külügyminiszter lemondott

Páris, május 12. A mai római lapok közlik, hogy gróf Sforza külügyminiszter beadta lemondását. Giolitti arra kérte, hogy legalább a képviselőház összehívásáig maradjon helyén. Sforza megmaradt azon elhatározása mellett, hogy a politikai élettől visszavonul és diplomáciai pályára lép. Ő lesz Olaszország párisi nagykövete.

A helyzet Felső-Sziléziában

Varsó, május 12. (Szikratávirat). A szövetségközi katonai bizottság a felkelők vezérével együtt megállapította a demarkációs vonalat és fegyverszüneti szerződést kötöttek, amely a 11-ről 12-re virradó éjjeli 12 órakerült érvénybe. A népszavazási bizottság amnesztiát biztosít minden polgárnak, aki a felkelésben részt vett. Az ideiglenes kormányhatalmat a végrehajtó bizottság fogja gyakorolni. A lengyel lakosság körében nagy a lelkesedés, mindenütt kitűzték a lengyel nemzeti lobogókat.

Prága, máj. 12. A lengyel határon harcútt ki a csendőrök és a lengyel legionáriusok között. Általános lövöldözés támadt, melynek számos sebesültje van.

Varsó, május 12. Az olasz követség háza előtt nagy tüntetések voltak. A tüntetők elégették az olasz zászlót. Az olasz lapok sürgetik a kormányt, hogy követeljen elégtételt a sérelmek miatt.

NAPI HIREK

Mikor Az Est

mesélni kezd régmúlt bűbajos időről, más világról, más emberekről és fájdalmas panaszt zokogja el szíve keservét saját személyes híveinek, — akkor bizonyára elegendő oka van neki erre, nekünk pedig arra, hogy örvendezzünk. Mert hát nekünk örülnünk kell azon, amin ő sópáncsodik, nekünk kívánatos az, ami fölött ő sírálkodik. Ő kétségbeesetten tördeli a kezét, hogy a főváros törvényhatóságát egészen magyarosította egy Wolff-nevű, idegen származású keresztyén, — mi pedig őszinte szívből örülnünk neki és örömmel cseppet sem zavarja, sőt ellenkezőleg: módfelett fokozza az az érdekesség, hogy ennek a derék szittyamagárnak az ősei aligha ittak közös vért a hét vezérel. Eteközben, honem annak rendje-módja szerint később vándoroltak be ide valahonnan. Nem zavarja örömmel, igazán nem... sőt büszkének vagyunk erre a „von Wolff“-ra, mert ő a legfényesebb bizonyosság arra, hogy nincs a magyaritól annyira messze egy nemzetisége a hazának, mint a zsidóság, mert mindegyik tud asszimilálódni, mindegyik tud igazán magyarrá lenni, csak a zsidóság nem. Az áldott magyar földnek minden idegen fajra van olyan hatása, hogy tetőtől-talpig, izig-végig magyarrá gyurja és formálja, — csak a zsidóra nem. A Löwdket, Böhmöket, Kohnokat és Schwarcokat egy egész nagy világ választja el a Wolff Károlyoktól és mi tudjuk, hogy ezt a nagy világot egy újabb ezer esztendő sem tudja közölközni a hidalni soha...

— Pünkösdi számunk. Az ünnep alkalmából a „Hajdúföld“ szokatlan nagy terjedelemben és értékes, változatos tartalommal fog megjelenni. Ünnepi számunkra hirdetéseket szombaton délig fogad el a kiadóhivatal (Piac-u. 59. sz.)

— Déry Frigyes elutazott. Városunk nemeselektü mecénása, Déry Frigyes, háromnapos itt tartózkodás után tegnap délelőtt elutazott Debrecenből.

— Szabadságolás. Puskás Kálmán műszaki főtanácsos, a debreceni államépítészeti hivatal vezetője, három hetes szabadságot kapott megrongált egészségének helyreállítása céljából. — Szabadságának ideje alatt Simák Lajos műszaki főtanácsos, a kolozsvári államépítészeti hivatal menekült vezetője fogja helyettesíteni.

— A városnézés és a színház javítása. A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekeltségnek, hogy Debrecen sz. kir. város Tanácsa a városnézés és a Csokonai színház homlokzatának javítására, festésére és ezzel kapcsolatos munkák végzésére nyilvános árlejtést hirdet. Ajánlat tehető a javítási munkálatokra külön-külön és együttesen is. A vállalati feltételek és költségvetési ürlapok a városi mérnöki hivatalban (Rendőrségi palota, 3. kapu 106. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és az ürlapok 20 koronáért megszerezhetők. Írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi május hó 24. napjának délelőtt 10 órájáig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A nyári időszámítást Bécsben sem fogják az idén hivatalosan bevezetni.

— A pünkösdi löverseny- és a bérkocsi-díjak. A „Debreceni Lovar Egyesület“ által a pünkösdi ünnepeken, e hó 15. és 16-án rendezendő löverseny alkalmából a lovaregylet és a bérkocsi ipartársulat a bérkocsi díjakat a városi Elöljáróságnál megegyezés útján a következőképpen állapították meg: A verseny bármelyik napján 2 lovas bérkocsi a versenytérre ki és vissza várakozással 400 korona. 2 lovas bérkocsi a versenytérre ki vagy vissza várakozás nélkül 150 korona. 1 lovas bérkocsi a versenytérre ki és vissza várakozással 300 K. 1 lovas bérkocsi a versenytérre ki vagy vissza várakozás nélkül 100 korona. Az a bérkocsi tulajdonos, a ki ezen díjaknál többet számít fel, kihágást követ el és a hatóságnál feljelentendő. Városi Elöljáróság.

Az ever írás olasz bankjegyeket nagy arányokban hamisították és terjesztették Ausztriában. A bécsi rendőrség kiderítette, hogy egy egész konzorcium végzi a hamisítást Genovában, amelynek tagjait és az általuk hamisított 90 millió lírát őrizetbe vették.

Házasságkötések. Ujlaki László—Ormós Erzsébet, Galaczi Miklós—Csepregi Mária, Brussek Lajos—Tarnadi Mária, Földesi István—Dobi Róza.

Nagy lakáshány van Londonban is, úgy hogy a kormány elhatározta a parkokban épült szükséglakások fenttartását.

— Elektromos berendezésekre vonatkozó szabványok. Az ország energiagazdasági fejlődésének egyik legfontosabb követelménye a feszültségáramrendszer és periódusszám normalizálása. E szabványokat Hegyesfalvay Lajos kereskedelmi miniszter az összes érdekelt országos szakegyletek és érdekképviseletek bevonásával tartott értekezleteken megvitatta az illetékes hatóságokat, intézeteket és állami vállalatokat pedig körrendeletben felhívta, hogy elektromos berendezéseiknél és lehetőség szerint meglevő berendezéseik bővítésénél megállapított szabványos váltakozó áramu feszültségeket, áramrendszert és periódusszámot alkalmazzák, vállalkozóikkal és szállítóikkal alkalmaztassák és a maguk hatáskörében használnak oda, hogy e szabványok alkalmazása minél szélesebb körben terjedjen el, oly ebből hogy az új létesítmények egységesen készüljenek s az egyes berendezések kölcsönös együttműködésének, összekapcsolásának és kiegészítésének akadályai ne legyenek. — A szabványok, melyek részletességükben fogva e helyen nem közölhetők, az érdekeltek által a keresk. és iparkamara hivatalában egész terjedelmükben megtekinthetők.

— Az egyetem névavatása. A debreceni Tudományegyetemnek gróf Tisza István-egyetemné váló ünnepélyes felavatása az eddigi tervtől eltérőleg június hó 5-én lesz. A felavatási ünnepélyekre a kormányzó, valamint a kormány és a nemzetgyűlés számos tagja jön Debrecenbe.

— Politikai beszámoló. E hó 22-én, vasárnap tartja Debrecen három nemzetgyűlési képviselője: Bernolák Nándor, Milotay István és Pröhle Vilmos politikai beszámolóját. Ez alkalommal több képviselő érkezik Debrecenbe, köztük Andrássy Gyula gróf is.

A párisi rendőrség három helyen is erősen összeütközött a gyűlésük után felvonuló bolsevikokkal és tüzet is adott rájuk. A tüntetők néhány halottat vesztek és sok sebesült van.

— **Öngyújtók elárulításával foglalkozók figyelmébe!** A bélyegzők megérkeztek; az öngyújtók lebélyegzés végett a hivatalba hozandók, M. kir. fővármivatal, mint fényjelző állomás, Piac-utca 36. sz.

Az osztrák főiskolai kamarába a bécsi technikusok német nemzeti és keresztény hallgatókat választottak be. A judeoliberalis-szociálista hallgatóság távol maradt a szavazástól.

— **Halálozások.** Szilágyi István 2 hónapos, Balogh András 69 éves, özv. Nagy Istvánné Erdélyi Sára 72 éves, Iványi Emma 4 napos, Benes Mária 23 éves, Pesti József 22 éves, Barát Pálné Juhos Mária 58 éves, Kovács István 72 éves, özv. Dihen Bálintné Nagy Juliánna 78 éves, özv. Kotra Józsefné Pintye Juliánna 75 éves, Stouczinger Béla 36 éves, özv. Vég Józsefné Tömösi Juliánna 54 éves, Möröz Anna 29 éves, Fóris X 1 napos, Diószegi Imre 40 éves, Szabó Sándor 43 éves, Csáki Jánosné Kis Juliánna 85 éves, Peeze Juliánna 6 éves, Kállai Sándor 14 hónapos, Szabó Ferenc 74 éves, Nagy István 66 éves, Buglyó Imréné Jobbágy Róza 24 éves, Balogh Sándor 15 napos.

Harnaik Adolfnak, a világhírű német protestáns egyháztörténésznek hetvenedik születésnapját ünnepli a tudományos világ.

— **Pénzügyi nyugdíjasok figyelmébe!** A m. kir. minisztérium a nyugdíjasok részére is engedélyezett folyó évi április-június hónapokra rendkívüli segélyt. Ezt a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság a pénzügyi nyugdíjasok részére kiadta, tehát az említett nyugdíjasok az április és májusra esedékes rendkívüli segélyüket a pénzügyigazgatóság m. r. számvevőségénél történő számtétel után a debreceni m. kir. állampénztárnál felvehetik.

A reformátusok nagygyűlése e hó 21-én délután fél 6 órakor lesz Budapesten a régi országházban. A nagygyűlés előkészítő bizottsága az előterjesztendő határozati javaslatok megbeszélésére holnap délután értekezletet tart.

— **Idegesség** vérszegénység ellen **fenyőfürdők**, női betegségek ellen **sósfürdők**, érelmeszesedés ellen **szénsavas fürdők**, bőrápolásra **kozmetikai fürdők** a Margitfürdő vizgyógyintézetében.

— **Gazdasági szakkönyvekből** óriási választék Antalfy József gazdasági könyvkereskedésében, Szent Anna-utca 13.

— **Reuma,** köszvény és ischies ellen legbiztosabb gyógy mód a **csujokura** a Margitfürdő vizgyógyintézetében.

SZÍNHÁZ.

— **A mai színházi est.** A mai színházi est újból nagy érdeklődést keltett úgy, hogy A mi falunk tizenkettedik előadására a jegyek felét már tegnap elhordták. Azok, akik nem látták s meg akarják nézni ezt a magyar legvégőjü önekes s táncos darabot, jól teszik, ha jegyeikről lehetőleg délelőtt folyamán gondoskodnak, mert így legalább jó helyekhez juthatnak. A tisztviselők ötvonzásalékos kedvezményt élveznek „A mi falunk” mai előadására szóló jegyekben.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Pénteken béreltszűnetben A mi falunk. Tisztviselőest.

Amerikai attrakció az Apollóban: Hogy kell férjet fogni amerikai történet 6 felvonásban, főszereplői Constance Talmadge. Előadások 7 és 9 órakor.

Tarzan I. és II. amerikai dsungel történet mindkét részét egyszerre mutatja be az Urania. Előadások 7 és 9 órakor.

Szénkirálynő amerikai színmű 4 felvonásban és Zigoto mint Donzsuan amerikai burleszk 2 felvonásban az Aranybika moziban. Előadások 7 és 9 órakor.

Művészet.

A legszebb magyar színésznő Debrecenben. Pünkösdi két ünnepén a budapesti Királyszínház ragyogó szépségű művésznője, **Dömötör Ilona** vendég szerepel saját társulatával a Vigaszínházban.

SPORT.

Felhívás! Erdélyi Menekültek Sport Egyesületének gyűjtő-iv birtokosai felkértek, hogy a gyűjtő-ivjeikben befolyt pénzek leadása végett mindennap déli 12-2-ig és este 6-9-ig a Hungária térszuszatánál Krammer háznagy urnál megjelenni sziveskedjenek. **Vezetőség.**

A Debreceni Műv. Testgyakorlók Köre ma, pénteken este fél 8 órakor az állomás fehértértermében választmányi ülést tart. Együttal a birkozók megjelenségét is kérjük. **Elnökség.**

A tőzsde

Budapesti zárlat máj. 12. Magyar hitel 1355, Osztrák hitel 585, Angol-Magy. bank, 700, Leszámit. bank 770, Magy.-Olasz bank 301, Jelz. hitelbank 270, Keresk. bank 6300, Pesti hazai első 18750, Borsod-miskolci 2325.

Valuták: Napoleon 680-700, Angol font 810-830, Dollár 195-205, Francia frank 1675-1725, Márka 350-360, Lira 1035-1080, Osztr. korona 39-41, Rubel 68-70, Lei 340-360, Sokel 295-310, Svájci frank 595-615, Lengyel marka 25-27.

Devizák. Newyork 197-207, Amsterdam 7200 $\frac{1}{2}$ -7400 $\frac{1}{2}$, Bukarest 340-360 Kopenhága 3650-3850, Kristiania 3200-3350, London 800-820, Berlin 320-330, Olaszország 1050-1065, Páris 1700-1750, Prága 290-305, Stockholm 4775-5000, Sváje 3600-3755, Pécs 35-37, Zágráb 145-155.

A bécsi tőzsde máj. 12. Márka 905, Lei 980, Lira 3000, Francia frank 4800, Svájci frank 10000, Dollár 578, Rubel —, Sokel 830. **Kifizetések:** Zágráb 425, Berlin 950, Prága 832, Budapest 284, Olasz 3090, Angol font 2050, Dinár 1680, Magy. jegy. —, Lengyel marka 74, Sváje 10350, Varsó 78, Amsterdam 204000, Bukarest 990.

Zürichi zárlat máj. 12. Berlin 915, Holland 200 $\frac{1}{4}$, Newyork 560, London 2233, Páris 4775, Milánó 2950, Brüsszel 4665, Kopenhága 100 $\frac{1}{4}$, Stockholm 13250, Kristiania 92 $\frac{1}{2}$, Madrid 77, Buenos-Airés 180, Prága 800, Budapest 285, Zágráb 412 $\frac{1}{2}$, Bukarest 960, Varsó 78, Bécs 130, Osztr. lebely. 104.

Apró hirdetések.

Molykár ellen

szőrme és tollruhák megőrzésére a legnagyobb biztonságban beraktározó KOVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Makulatura öt kilós tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I. Bathyányi-utca 22. Telefon 1365.

3 darab jókarban levő részszivattyus sörcsap eladó. Értekezni lehet Kovács Sándor kereskedőnél, Vámospécsi-ut 13. sz. (Vagongyári kolónia.)

Forgács István

műorás Bádógos-u.

Vas abróncs teljesen új különként kapható lapunk kiadóhivatalában.

Koros Sándor

férfi-szabó Halóköz Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Eladó 14 hold fekete homok szántó és kaszáló. Értekezni Arany János-u. 57

Budapesti árutőzsde máj. 12. Zab 8.30, tengeri 758. **Gabonapiac:** Irányzat üzletellen. Takarmányárpa 9, sörárpa 11, zab 9.25, repce 13, bab 5.50, mák 32-35, napraforgó 8. vik-tória borsó 10-10.

Budapesti sertés máj. 12. Maradvány 1294 sertés, érkezett 464 sertés, összesen 1698 sertés, eladott 98 sertés, maradvány 1600 sertés. Ár: zsíros 63, közép 61-63, könnyű 52-55.

Budapesti magánforgalom máj. 12. A valutapiacen a márka viharos volt, árfolyama néhány perc alatt 362-re emelkedett, de nem-sokára 352-re csökkent. Hasonlóképpen az osztr. korona, lei és sokel. Lei 363, sokel 315 volt.

Budapesti szarvasmarha máj. 12. Marhabus I. rendű 44-46, hátulja 48-64 eleje 44-60, I. rendű egészben 24-36, hátulja 36-48, eleje 24-36, borjúhus 56-64, juh I. rendű 46-54, juh II. rendű 36-42, zsirge 16-20, esont 14-15, fej 120, láb 40-90, pacaal egészben 35-40, kgrnként 6-7 K.

Budapesti terménytőzsde máj. 12. Uj buzát 900 koronáért ajánlottak vevő nélkül, kukorica lanya volt, 778 koronát fizettek érte. Többi termény üzletellen.

Magyar mezőgazdák máj. 12. Irányzat változó. Széna 380-400, szalma 280-300, zsupszalma 260-300 korona.

Közgazdaság máj. 12. A miniszteri tanács elfogadta a gabona szabadforgalmára szóló rendelet. Felszólítja a gazdákat, hogy az előre megállapított 1300 koronás árban boesássák rendelkezésre gabonájukat. A közeli aratás után pedig a eséplésnél, később pedig a tőzsdei jegyzés által kialakult áron fogja az ellátatlanok részére a gabonaszükségletet beszerezni. A Hungya szövetség ez évi rendes-gyűlésén úgy az 1000, valamint a 100 koronás üzletresek után 5%-os kamatot adott meg, amely 50, illetve 5 koronába váltatik be. Az Uj Barázda tudósítása szerint a pénzügy-miniszter a legközelebbi napon elrendeli a ber-kiviteli illetékek megszüntetését.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legegyszerűbben vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyérdemű o-o és aktuális mű o-o

Írta: ifj. Weszprény Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

HALLÓ!

HALLÓ!

Friss marha és borjúhus

kapható mindennap Bikfalvi László hentesüzletében Péterfia utca 53. sz. n. kg. 48 korona.

Tisztelettel BIKFALVI LÁSZLÓ.

Üzletszerző

jutalék és fixfizetés mellett felvétetik. Csakis oly egyének adják be pályázatukat, kik ily minőségben már alkalmazva voltak. „Gyakorolt” jellegre a kiadóba.

Társat keresek

2-300 ezer koronával 30%-ot jövedelmező import vállalathoz ajánlatokat „IMPORT” jellegre a kiadó továbbít.

Import tűzifát és szenet

ajánlok május, júniusi szállításra I. o. száraz bükkhasábfá 10.000 kgr. K 12.000. 6000 és 7200 Caloriás darabos kocka és diószén 10.000 kgr. K 23-34.000 fenti áram Debrecen állomáson.

Malmok, hivatalok, intézmények és tisztviselők tömegrendelésnél kedvezményben részesülnek. A nagyérdemű közönség saját érdeke most a nyár folyamán tüzelőanyaggal ellátni magát, mivel a szállítási lehetőség biztosabb most mint a tél folyamán. Rendelések 5 q-tól felfelé naponként eszközölhetők Piac-u. 58. és Szoboszló ut 1. **POLYANSZKY ORESZT** tűzifa és szénkereskedőnél.